

ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการจำหน่ายอ้อย

จากรายละเอียดการปลูกอ้อยดังได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 จะเห็นได้ว่าการปลูกอ้อยมีหลายขั้นตอน เริ่มจากการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยวส่งไปยังโรงงานน้ำตาล ในแต่ละขั้นตอนก็มีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น เกษตรกรควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ นั้น เพราะจะทำให้ทราบต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อยต่อตัน และเมื่อนำต้นทุนดังกล่าวไปหักออกจากราคาที่โรงงานรับซื้อ เกษตรกรก็จะสามารถคำนวณกำไรหรือขาดทุนจากการผลิตอ้อย

ต้นทุนการผลิตอ้อย

ในการศึกษานี้ถือว่าการปลูกอ้อยครั้งหนึ่งสามารถตัดอ้อยได้ 3 ครั้งในระยะเวลา 3 ปี คือปีแรกตัดอ้อยที่ปลูกใหม่ ปีที่ 2 และปีที่ 3 เป็นการตัดอ้อยที่ได้จากตอที่ 1 และตอที่ 2 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรส่วนมากสามารถไว้ต่อได้เพียง 2 ปีเท่านั้น การศึกษาด้านต้นทุนการผลิตจึงจะแยกพิจารณาเป็น 3 ส่วน คือส่วนที่ 1 เป็นต้นทุนของอ้อยปลูก ส่วนที่ 2 เป็นต้นทุนของอ้อยตอ 1 และส่วนที่ 3 เป็นต้นทุนของอ้อยตอ 2 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เกษตรกรบางรายอาจจะไว้ต่อได้ 4-7 ปี แต่ก็เป็นส่วนน้อยซึ่งในที่นี้จะไม่นำมาพิจารณา

ต้นทุนการผลิตอ้อยปลูก และต้นทุนการผลิตอ้อยตอมีส่วนแตกต่างกันคือ ต้นทุนการผลิตอ้อยปลูกจะสูงกว่าต้นทุนการผลิตอ้อยตอ โดยต้นทุนการผลิตอ้อยปลูก ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่าเตรียมดิน
2. ค่าพันธุ์อ้อย
3. ค่าสับ ขน และปลูกท่อนพันธุ์
4. ค่าบำรุงรักษาอ้อย
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ในขณะที่ต้นทุนการผลิตอ้อยต่อ จะไม่มีค่าเตรียมดิน ค่าพันธุ์อ้อย ค่าสับ ขนและปลูก
ท่อนพันธุ์เข้ามาเกี่ยวข้อ ออึ่งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการผลิตอ้อยจะคิดเฉลี่ยต่อพื้นที่ 1 ไร่

ต้นทุนการจำหน่ายอ้อย

ต้นทุนการจำหน่ายอ้อยจะไม่มีแยกเป็นส่วนของอ้อยปลูก และอ้อยต่อ เช่นเดียวกับ
ต้นทุนการผลิตเนื่องจาก เมื่อมีการตัดอ้อยส่งโรงงาน ไม่ว่าจะตัดนั้นจะเป็นอ้อยปลูกหรืออ้อย
ต่อก็ตาม การคิดค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายก็จะคิดต่อตันอ้อยทั้งสิ้น

ต้นทุนการจำหน่ายอ้อย ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่าเก็บเกี่ยว
2. ค่าขนส่งรถบรรทุก
3. ค่าขนส่ง
4. ค่าบำรุงสมาคม สหกรณ์ และค่าหัวตัน

สมมุติฐานในการศึกษาค้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อย

จากการสอบถามเกษตรกรถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการผลิตและการจำหน่ายอ้อย พบ
ว่าข้อมูลที่ได้มานั้นมีความแตกต่างกันในส่วนสำคัญหลายประการ ซึ่งจะทำให้การศึกษาค้นนี้ไม่มี
มาตรฐานที่แน่นอนและการเฉลี่ยค่าใช้จ่ายหรือการคำนวณต้นทุนจะคลาดเคลื่อน ดังนั้น เพื่อให้การ
ศึกษาค้นนี้อยู่ในขอบเขตเดียวกัน จึงได้กำหนดสมมุติฐานต่าง ๆ ดังนี้

1. เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยต้องจ่ายค่าเตรียมดินทั้งหมด แม้เกษตรกรที่มีรตใดเป็นของ
ตนเองก็ต้องคิดค่าจ้างให้กับตนเองด้วย และเนื่องจาก เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีรตใดเป็นของตนเอง
ต้องจ้างคนอื่นไถเตรียมดินให้ ในที่นี้จึงถือว่าค่าเตรียมดินเกิดจากการจ้างทั้งสิ้น และเพื่อป้องกัน
การคิดค่าใช้จ่ายซ้ำซ้อนจึงไม่นำค่าเสื่อมราคาของ เกษตรกรที่มีรตใดมาเป็นค่าใช้จ่ายในการ
ผลิตด้วย

2. เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยต้องจ่ายค่าพันธุ์อ้อย แม้ในบางรายจะใช้พันธุ์ของตนเองก็ตาม
ทั้งนี้ค่าพันธุ์อ้อยจะคิดตามราคาตลาดที่ซื้อขายกันโดยทั่วไป

3. ค่าแรงงานในการปลูก บำรุงรักษา เก็บเกี่ยว และขนส่งอ้อยจะคิดเป็นแรงงานจ้างทั้งหมด สำหรับเกษตรกรที่ใช้แรงงานในครอบครัว ก็จะประเมินเป็นค่าแรงให้ด้วยตามอัตราค่าจ้างรายวันที่กำหนดขึ้นในเขตนั้น ๆ

4. เกษตรกรต้องเสียค่าเช่าที่ดินเพื่อการปลูกอ้อย สำหรับเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองก็จะประเมินเป็นค่าเช่าที่ดินให้ด้วย ทั้งนี้การคิดค่าเช่าจะคำนึงถึงค่าเช่าที่ดินในเขตนั้น ๆ เป็นเกณฑ์

5. ค่าใช้จ่ายในการขนส่งหรือบรรทุกอ้อยไปโรงงานน้ำตาล ถือว่าเกษตรกรต้องจ้างบรรทุกทั้งหมด แม้ในบางรายจะมีรถบรรทุกเป็นของตนเองก็ต้องคิดค่าใช้จ่ายให้กับตนเองด้วย และเนื่องจาก เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีรถบรรทุก เป็นของตนเองจึงถือว่ารายการนี้เป็นรายการจ้างอเนียงเพื่อป้องกันการคิดค่าใช้จ่ายซ้ำซ้อนจะไม่นำค่าเสื่อมราคาของรถบรรทุกมาคิด เป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต เช่นเดียวกับกรณีค่าจ้างไถเตรียมดินในข้อ 1.

การจำแนกต้นทุนการผลิตอ้อย

ต้นทุนการผลิตอ้อยอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

ก. ต้นทุนทางตรง (Direct cost) ต้นทุนทางตรงในการผลิตอ้อยหมายถึงต้นทุนที่ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อการผลิตอ้อยโดยตรง เริ่มจากค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินเพื่อปลูกอ้อย การซื้อวัตถุดิบและปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ตลอดจนค่าแรงงานในการปลูกและบำรุงรักษาจนได้เป็นผลผลิตอ้อยที่ใดพอจะตัดจำหน่ายให้โรงงานน้ำตาลได้ ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ถือเป็นค่าใช้จ่ายหลักที่เกษตรกรทุกคนจะต้องจ่าย ซึ่งการคิดค่าใช้จ่ายจะไม่ยุ่งยากเนื่องจากการคิดค่าจ้างหรือการซื้อขายวัตถุดิบต่าง ๆ จะตกลงราคากันต่อพื้นที่ผลิต 1 ไร่ อเนียงค่าใช้จ่ายประเภทนี้ยังสามารถแยกเป็นส่วนของอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 ได้อย่างชัดเจน ทำให้สามารถคำนวณต้นทุนทางตรงต่อไร่ของอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 ได้เช่นกัน

รายละเอียดต้นทุนทางตรงในการผลิตอ้อย มีดังนี้

1. ค่าเตรียมดิน ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินประกอบด้วย ค่าไถบุกเบิก ค่าไถแปร และค่ายกร่อง จากการสอบถามเกษตรกรปรากฏว่าเกษตรกรมักจะมีการจ้างไถประมาณ 2-3 ครั้ง และยกร่อง 1 ครั้ง ค่าจ้างไถในแต่ละครั้งคิดประมาณไร่ละ 160-180 บาท และค่ายกร่องคิด

ประมาณไร่ละ 120-160 บาท รวมเป็นค่าเตรียมดินประมาณไร่ละ 440-700 บาท อย่างไรก็ตาม ค่าจ้างไถและค่ายกร่องในบางท้องถิ่นจะมีจำนวนน้อยกว่าที่กล่าว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่าจ้างที่ตกลงกันในท้องถิ่นนั้น ๆ

2. ค่าพันธุ์อ้อย จากการสอบถามเกษตรกรปรากฏว่าค่าพันธุ์อ้อยที่ใช้ต่อไร่ประมาณ 250-900 บาท โดยมีวิธีคิดราคาพันธุ์อ้อย 2 แบบคือ

2.1 ถ้าคิดว่าพันธุ์อ้อย 1 ไร่ ปลุกได้ประมาณ 10 ไร่ พันธุ์อ้อย 1 ไร่จะมีราคาระหว่าง 3,000-9,000 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยาวและความอุดมสมบูรณ์ของอ้อย ดังนั้นค่าพันธุ์อ้อยสำหรับการปลุก 1 ไร่ จึงอยู่ระหว่าง 300-900 บาท

2.2 ถ้าคิดว่าพันธุ์อ้อย 1 ต้นปลุกได้ 1 ไร่ ราคาพันธุ์อ้อยจะคิดต่อต้นคือต้นละ 250-800 บาท

ค่าพันธุ์อ้อยจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการคือ

1) ราคาพันธุ์อ้อย ราคาพันธุ์อ้อยที่ใช้ปลุกต่อไร่จะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับ

ก) ความต้องการพันธุ์อ้อยของเกษตรกร ในบางฤดูถ้าเกษตรกรคาดว่าราคาอ้อยในปีต่อไปจะสูงขึ้น ความต้องการปลูกอ้อยจะมีมาก ราคาพันธุ์อ้อยก็จะสูง

ข) ปริมาณพันธุ์อ้อย ในบางฤดูเกิดฝนแล้ง บางฤดูน้ำท่วมอ้อย หรือเกิดโรคระบาด ทำให้อ้อยเสียหาย ในกรณีนี้เกษตรกรจะขายอ้อยได้ราคาดี จึงตัดอ้อยส่งโรงงานเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ปริมาณอ้อยที่เหลือไว้ทำพันธุ์ในปีต่อไปจะมีน้อย นอกจากนี้ถ้ามีการคาดว่าราคาอ้อยจะดีในปีถัดไป ความต้องการปริมาณพันธุ์อ้อยจะมีมากก็จะมีผลทำให้ราคาพันธุ์อ้อยสูงขึ้นด้วย

ค) ลักษณะของพันธุ์อ้อยที่ตลาดต้องการ พันธุ์อ้อยที่ตลาดต้องการจะมีลักษณะดังนี้

- ให้ความหวานสูง และให้น้ำหนักดี ซึ่งหมายถึงการให้ผลผลิตน้ำตาลต่อต้นสูง ราคาพันธุ์นี้ก็สูง

- มีความต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพดินฟ้าอากาศได้ดี เช่น บางพันธุ์ทนแล้งได้ดี เกษตรกรจะซื้อไปปลูกในที่ดอน บางพันธุ์ชอบน้ำสามารถปลูกในที่ลุ่มได้ หรือ บางพันธุ์ต้องการสภาพของดินที่สม่ำเสมอ มีการระบายน้ำดี ซึ่งลักษณะประจำพันธุ์เหล่านี้ จะทำให้

ราคาพันธุ์อ้อยสูงค่าแตกต่างกัน

- มีความต้านทานต่อโรค และแมลงดี ราคาพันธุ์จะสูง
- การแตกกอ อ้อยที่แตกกอดีและสม่ำเสมอ จะทำให้ได้ลำที่โตสม่ำเสมอ ด้วยลักษณะพันธุ์เช่นนี้ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการตัด ราคาจึงสูง
- การไว้ตอ ในสภาพของดินฟ้าอากาศที่เหมือนกัน อ้อยจะไว้ตอได้นาน มากน้อยต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีปฏิบัติบำรุงรักษา และลักษณะของพันธุ์ ดังนั้นพันธุ์ที่ไว้ตอได้หลายปีจะมีราคาสูง

2) ปริมาณท่อนพันธุ์ที่ใช้ต่อไร่ จากการสอบถามเกษตรกรปรากฏว่า ปริมาณท่อนพันธุ์ที่ใช้อยู่ระหว่างไร่ละ 2500-12,000 ท่อน* ปริมาณท่อนพันธุ์ที่ใช้ต่อไร่จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ

- ก) การยกร่องในเวลาเตรียมดิน ถ้าเกษตรกรยกร่องถี่ก็ต้องใช้อ้อยพันธุ์จำนวนมาก แต่ถ้ายกร่องห่างก็จะใช้อ้อยพันธุ์จำนวนน้อย
- ข) การวางท่อนพันธุ์ การวางท่อนพันธุ์ตอนปลูกนั้นอาจวางได้ 2 ลักษณะ คือ วางท่อนพันธุ์เป็นคู่ หรือวางท่อนพันธุ์เดี่ยว ซึ่งลักษณะการวางท่อนพันธุ์ดังกล่าว จะทำให้ปริมาณท่อนพันธุ์ที่ใช้ต่อไร่ต่างกันด้วย

3. ค่าสับ ขน และปลูกท่อนพันธุ์ ค่าใช้จ่ายส่วนนี้ คือ ค่าใช้จ่ายในการสับท่อนพันธุ์ ค่าใช้จ่ายในการขนส่งท่อนพันธุ์และค่าแรงในการปลูก ในการสับท่อนพันธุ์เกษตรกรต้องระวังไม่ให้เกิดกระทบกระเทือนค่าอ้อยซึ่งเป็นส่วนสำคัญของท่อนพันธุ์ ถ้าการสับท่อนพันธุ์ไม่ทำให้ตาอ้อยเสียหาย เบอร์ เช่นดีการงอกก็จะสูง การขนส่งและการปลูกก็ต้องระมัดระวัง เช่นกันทั้งนี้เพื่อช่วยลดความเสียหายของท่อนพันธุ์

* เกษตรกรรายที่ใช้ท่อนพันธุ์ถึงไร่ละประมาณ 12,000 ท่อน จะใช้วิธีการปลูกโดยยกร่องถี่ประมาณ 90 เซนติเมตร และวางท่อนพันธุ์เป็นคู่ วิธีนี้จะทำให้ได้อ้อยปริมาณมากแต่ลำเล็ก และความหวานน้อยทั้งยังต้องเสียค่าจ้างตัดสูงอีกด้วย วิธีที่สมาคมนักวิชาการอ้อยและน้ำตาลแห่งประเทศไทย แนะนำจะปลูกโดยยกร่องห่างกันประมาณ 1.30-1.50 เมตร และวางท่อนพันธุ์เดี่ยวให้ปลายท่อนพันธุ์ชิดกัน แต่ละท่อนมี 3 ตา ซึ่งจะใช้ท่อนพันธุ์เพียงไร่ละ 2500-3000 ท่อน

จากการสอบถามเกษตรกรปรากฏว่า ค่าสับ ขน และปลูกท่อนพันธุ์จะคิดรวมกันประมาณ ไร่ละ 250 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนท่อนพันธุ์ที่ใช้ กล่าวคือ อัตราค่าสับและขนท่อนพันธุ์จะคิดต่อท่อนพันธุ์ 1000 ท่อนในราคาพันละ 15-25 บาท ถ้าเกษตรกรใช้ท่อนพันธุ์ในการปลูกไร่ละ 3000 ท่อน จะเสียค่าใช้จ่ายในการสับและขนส่งท่อนพันธุ์ในอัตรา 45-75 บาท สำหรับค่าแรงในการปลูกอ้อยจะใช้คนงานปลูก 4-5 คนต่อ 1 ไร่ต่อ 1 วัน ทั้งนี้จะประเมินอัตราค่าแรงตามอัตราค่าจ้างรายวันในเขตนั้น ๆ คือประมาณวันละ 25-40 บาทต่อคน

อนึ่งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปลูกอ้อยนี้จะไม่รวมค่านุ้ยและค่าแรงงานใส่ปุ๋ยรองพื้น แม้ในทางทฤษฎีจะต้องมีการใส่ปุ๋ยก่อนปลูกหรือที่เรียกว่าปุ๋ยรองพื้นตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 แต่ในทางปฏิบัติแล้ว เกษตรกรส่วนใหญ่จะใส่ปุ๋ยเมื่ออ้อยโตประมาณ 2 เดือนโดยจะไม่ใส่ปุ๋ยรองพื้น ทั้งนี้เนื่องจากว่าถ้าป็นินฝนแล้งหรือการเตรียมดินไม่ดีพอทำให้อ้อยตาย เกษตรกรจะต้องรื้อปลูกใหม่ ทำให้เสียค่านุ้ยในการรองพื้น หรือบางปีอ้อยราคาต่ำเกษตรกรก็จะไม่ใส่ปุ๋ย ดังนั้นในที่นี้จะไม่มีค่านุ้ยรองพื้น แต่จะคิดเฉพาะค่านุ้ยแต่งหน้าและจะรวมค่านุ้ยไว้ในรายการค่าบำรุงรักษาด้วย

4. ค่าบำรุงรักษาอ้อย ค่าใช้จ่ายส่วนนี้จะเกิดขึ้นกับการปลูกอ้อยปลูกและอ้อยต่อ ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ค่ายาฆ่าแมลง จากการสอบถามเกษตรกรในฤดูกาลผลิตนี้ ไม่มีแมลงรบกวนหรือมีแต่น้อยมาก ดังนั้นจะถือว่าไม่มีการใช้ยาฆ่าแมลง

4.2 ค่ายาคูมและยาฆ่าหญ้า เกษตรกรควรฉีดยาคูมหญ้าภายหลังปลูก เสร็จเพื่อป้องกันวัชพืชไม่ให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นการปลูกอ้อยในช่วงต้นฤดูฝนยิ่งจำเป็นต้องใช้ยาคูมหญ้า มิฉะนั้นอาจจะคุมวัชพืชไม่ทัน ยาคูมหญ้าที่ให้ผลดีได้แก่แอม เมทรีน แอททราซีน และเมทรีนบูซิน เป็นต้น อย่างไรก็ตามยาบางชนิดก็อาจเป็นอันตรายแก่อ้อยบางพันธุ์ เช่นยาไดยูรอนไม่ควรใช้กับอ้อยพันธุ์คิว 83 ดังนั้นการจะเลือกใช้ยาชนิดใดนอกจากจะคำนึงถึงประสิทธิภาพราคา ความแพร่หลายของยานั้นแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงพันธุ์อ้อย และชนิดของพืชที่จะปลูกแซมอ้อยด้วย ในกรณีที่ไม่ได้ฉีดยาคูมและมีวัชพืชขึ้นมากภายหลัง เกษตรกรก็อาจใช้ยาฆ่าหญ้า เช่นกรัมม็อกโซน หรืออาจใช้วิธีการดายหญ้าก็ได้ โดยทั่วไปในการปลูกอ้อย 1 ครั้ง จะฉีดยาคูมและ/หรือยาฆ่าหญ้าเพียง 1 ครั้ง ซึ่งก็จะมีผลคุมได้ประมาณ 2 เดือน และทำการดายหญ้าอีกครั้งเดียวก็เพียงพอ เพราะอ้อยจะโตพอที่จะแผ่ใบออกคลุมดินจนทำให้หญ้าต่าง ๆ ไม่มีโอกาสงอกและเจริญเติบโตได้ การใช้ยาคูมและยาฆ่าหญ้าอย่างมีประสิทธิภาพและให้ได้ผลดีต้องคำนึงถึง

- (1) การผสมยาต้องตรวจสอบให้ได้ว่าได้คนยาทั่วถึงหรือไม่ก่อนนำไปฉีด
- (2) ความสูงของวัชพืชต้องไม่เกิน 6 นิ้ว ถ้าสูงกว่านี้จะทำให้ยาซึมลงสู่ดินช้าและไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร นอกจากนี้เกษตรกรยังต้องใช้ปริมาณยาต่อไร่มากขึ้น โดยทั่วไปยาที่ผสมแล้ว 200 ลิตรจะฉีดได้ประมาณ 3 ไร่ แต่ถ้าวัชพืชสูงเกินกว่า 6 นิ้วจะฉีดได้เพียง 2 ไร่หรือน้อยกว่านี้
- (3) ความชื้นของดิน ถ้าดินแห้งการใช้ยาจะไม่ให้ผลดีเท่าที่ควร

4.3 ค่าแรงงานฉีดยา เกษตรกร 1 คนจะฉีดยาคุมและยาฆ่าหญ้าได้วันละ 2-3 ไร่ โดยทั่วไปอัตราค่าแรงในการฉีดยาจะสูงกว่าอัตราค่าจ้างรายวันปกติทั้งนี้เนื่องจากการฉีดยาคุมและยาฆ่าหญ้าอาจมีอันตรายเกิดขึ้นหากปฏิบัติไม่ถูกวิธี อัตราค่าแรงในการฉีดยาจึงสูงคือประมาณวันละ 50-70 บาทต่อคนต่อวัน

4.4 ค่าตายหญ้า ค่าแรงงานในการตายหญ้าจะประเมินคิดตามอัตราค่าจ้างรายวันในเขตนั้น ๆ จากการสอบถามเกษตรกรการตายหญ้า 1 ไร่จะใช้คนงานประมาณ 4-8 คนต่อ 1 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสูงและความหนาแน่นของหญ้า

4.5 ค่ากลบโคน และพรวนหลังยกร่อง ค่าแรงในการกลบโคนและพรวนหลังยกร่องนี้อาจกระทำไปพร้อม ๆ กับการตายหญ้า การคิดค่าแรงและจำนวนคนที่ทำงานต่อ 1 วันจะใกล้เคียงกับค่าแรงในการตายหญ้าดังกล่าวแล้ว

4.6 ค่าซ่อมอ้อย ในที่นี้ค่าซ่อมอ้อยคือค่าแรงงานในการปลูกอ้อยเพิ่มเติมจากการที่อ้อยที่ปลูกไว้เดิมเสียหาย โดยค่าพันธุ์อ้อยที่ใช้ในการปลูกซ่อมจะใช้พันธุ์อ้อยจากแปลงที่ซ่อมนั่นเอง จากการสอบถามเกษตรกรปรากฏว่าการซ่อมอ้อยจะใช้คนงานประมาณ 3-4 คนต่อ 1 ไร่ต่อ 1 วันโดยประเมินค่าแรงตามอัตราค่าจ้างรายวันในเขตนั้น ๆ

4.7 ค่าปุ๋ย จากการสอบถามเกษตรกรส่วนมากใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยสูตร เช่น 16-20-0, 15-15-15 หรือ 21-0-0 โดยใส่ปุ๋ยไร่ละ 50-100 กิโลกรัมหรือประมาณ 1-2 กระสอบ (1 กระสอบบรรจุ 50 กิโลกรัม) ทั้งนี้การใส่ปุ๋ยในอ้อยต่อควรเพิ่มปริมาณให้มากกว่าการใส่ปุ๋ยในอ้อยปลูกเพื่อให้ได้ผลผลิตสูง ราคาของปุ๋ยอยู่ระหว่างกิโลกรัมละ 4-7 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของปุ๋ย และวิธีการชำระเงินว่าจะชำระเป็นเงินสดหรือเงินเชื่อ

4.8 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ย ในที่นี้ค่าแรงในการใส่ปุ๋ยจะรวมค่ากลบโคนด้วย (ซึ่งถ้าคิด เฉพาะค่าแรงในการใส่ปุ๋ยอย่างเดียวจะเสียค่าใช้จ่ายประมาณกระสอบละ 10 บาท) จากการสอบถาม เกษตรกรปรากฏว่าคนงาน 1 คนใส่ปุ๋ยได้วันละ 1-2 ไร่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการใส่ปุ๋ยว่าจะใส่แบบโรยหรือขุดเป็นหลุม ถ้าใส่ปุ๋ยโดยใช้วิธีขุดเป็นหลุมต้องใช้เวลามากกว่าแต่ได้ผลดีกว่า อัตราค่าแรงในการใส่ปุ๋ยคิดตามอัตราค่าจ้างรายวันในเขตนั้น ๆ

อนึ่งถ้าเกษตรกรต้องการให้ได้ผลตอบแทนจากการทำไร่อ้อยอย่างคุ้มค่า ควรเพิ่มความเอาใจใส่บำรุงรักษาอ้อยต่อให้มาก เช่นเดียวกับการบำรุงรักษาอ้อยปลูก ซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับผลผลิตอ้อยต่อเท่ากับอ้อยปลูก

จากรายละเอียดของต้นทุนทางตรงในการผลิตอ้อยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ค่าเตรียมดิน ค่าพันธุ์อ้อย ค่าสับ ขน และปลูกท่อนพันธุ์นั้นจะเกิดขึ้นเฉพาะในการปลูกอ้อยใหม่เท่านั้น ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวแม้ว่าจะมีลักษณะคล้ายค่าใช้จ่ายลงทุนเพราะจะให้ประโยชน์กับอ้อยต่อได้อีก แต่เนื่องจากในทางปฏิบัติการจะไถคอกได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ เช่น ถ้าฝนแล้งอาจจะไถคอกไม่ได้เลย หรือในบางท้องที่สามารถไถคอกได้เพียงครั้งเดียว นอกจากนี้ถ้าอ้อยราคาต่ำเกษตรกรอาจจะไม่ไถคอกเลยโดยรู้ทั้งแล้วเอาที่ดินไปปลูกพืชอื่น ดังนั้นประโยชน์ที่จะได้จากค่าใช้จ่ายทั้ง 3 รายการจึงเป็นเพียงในระยะสั้นและไม่แน่นอน ซึ่งผิดกับการปลูกพืชยืนต้นอื่น ๆ ซึ่งเมื่อปลูกครั้งหนึ่งแล้วสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้หลายสิบปี เช่น มะพร้าว มะม่วง เงาะ เป็นต้น

ในที่นี้จึงถือว่าค่าเตรียมดิน ค่าพันธุ์อ้อย ค่าสับ ขน และปลูกท่อนพันธุ์เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเฉพาะอ้อยปลูก และจะไม่มี การเฉลี่ยค่าใช้จ่ายเหล่านี้ให้กับอ้อยต่อ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้การปลูกอ้อยครั้งหนึ่งสามารถไถคอกได้ 2 ครั้ง ดังนั้นในการคำนวณต้นทุนการผลิตอ้อยเฉลี่ยระหว่างอ้อยปลูก อ้อยคอก 1 และอ้อยคอก 2 จะใช้วิธีการเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักด้วยพื้นที่ผลิต เพื่อให้ได้ต้นทุนที่เหมาะสมที่สุด โดยถ้ามีพื้นที่ผลิตอ้อยปลูกมากต้นทุนการผลิตอ้อยก็ควรจะสูง หรือถ้ามีพื้นที่ผลิตอ้อยปลูกน้อย ต้นทุนการผลิตอ้อยก็ควรจะต่ำ

ข. ต้นทุนทางอ้อม (Indirect cost) ต้นทุนทางอ้อมในการผลิตอ้อยหมายถึงต้นทุนที่ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผลิตอ้อย และไม่สามารถแยกได้อย่างชัดเจนว่าค่าใช้จ่ายนี้เกิดขึ้นสำหรับอ้อยปลูกจำนวนเท่าไร และอ้อยต่อจำนวนเท่าไร ค่าใช้จ่ายทางอ้อมในการผลิตอ้อยอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่เกิดขึ้นสำหรับเกษตรกรบางราย ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ได้แก่

1) ค่าน้ำมัน ในที่นี้ค่าน้ำมันจะหมายถึง ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับเครื่องสูบน้ำ และรถบรรทุกเล็กหรือมอเตอร์ไซด์เพื่อเข้าไปดูแลไร่ จากการสอบถามเกษตรกรมักตอบไม่ได้แน่ชัดว่าได้จ่ายค่าน้ำมันเพื่อการผลิตอ้อยนี้เป็นจำนวนเท่าไร เนื่องจากลักษณะการจ่ายค่าน้ำมันไม่เป็นสัดส่วนกับพื้นที่ผลิตเหมือนกับค่าใช้จ่ายทางตรงในการผลิต ดังนั้นในการศึกษานี้จึงต้องคำนวณให้และจะคำนวณค่าน้ำมันให้เฉพาะเกษตรกรรายที่มีรถ และ/หรือ เครื่องสูบน้ำเท่านั้น

การคำนวณค่าน้ำมันจะคำนวณจากข้อมูลของเกษตรกรรายที่ได้จ่ายค่าใช้จ่ายนี้ ออกไปจริง ๆ ดังนี้

1.1 การคำนวณค่าน้ำมันสำหรับการสูบน้ำ ในที่นี้จะคำนวณตามปริมาณและจำนวนครั้งที่ใช้ต่อปี เช่น เกษตรกรมีพื้นที่ผลิต 20 ไร่ จะทำการสูบน้ำประมาณ 5 ครั้งต่อปี โดยการสูบน้ำ 1 ครั้งใช้เวลา 4 วัน ใช้น้ำมันวันละประมาณ 8 ลิตร การสูบน้ำ 1 ครั้งจึงใช้น้ำมัน 32 ลิตร ราคา น้ำมันลิตรละ 7.68 บาท

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น ค่าน้ำมันสำหรับการสูบน้ำต่อการปลูกใน 1 ปี} &= (5 \times 32) \times 7.68 \text{ บาท} \\ &= 1,228.80 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\text{ค่าน้ำมันเฉลี่ยต่อ 1 ไร่} = 1,228.80 \div 20 \text{ ไร่} = 61.44 \text{ บาท}$$

1.2 การคำนวณค่าน้ำมันสำหรับรถที่เข้าไปดูแลไร่ ในที่นี้จะคำนวณตามปริมาณน้ำมันที่ใช้ต่อเดือน เช่น เกษตรกรมีพื้นที่ผลิต 20 ไร่ ใช้รถมอเตอร์ไซด์เพื่อเข้าไปดูแลไร่ เดือนละ 30 ครั้งหรือเข้าไปดูแลไร่ทุกวัน ในการผลิตอ้อย 1 ครั้งหรือใน 1 ปีจะใช้เวลาเข้าไปดูแลไร่อ้อยประมาณ 6 เดือนหรือ 180 ครั้ง โดยเสียค่าน้ำมันวันละ 10 บาท สำหรับระยะทาง 24 กิโลเมตร

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้นค่าน้ำมันสำหรับการดูแลไร่ต่อการปลูก 1 ครั้ง} &= 180 \times 10 \\ &= 1800 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\text{ค่าน้ำมันเฉลี่ยต่อ 1 ไร่} = 1,800 \div 20 = 90 \text{ บาท}$$

อนึ่งค่าน้ำมันของ เกษตรกรบางรายจะหมายความถึงค่าน้ำมันที่ใช้กับเครื่องสูบน้ำและใช้กับรถเพื่อเข้าไปดูแลไร่ แต่เกษตรกรบางรายมีแค่ค่าน้ำมันเฉพาะการดูแลไร่ เนื่องจากไม่มีเครื่องสูบน้ำหรือไม่มีการสูบน้ำในปีนี้ และ เกษตรกรบางรายอาจจะมีเฉพาะค่าน้ำมันสำหรับ เครื่องสูบน้ำ เพราะ เกษตรกร เดิน เข้าไปดูแลไร่เองโดยไม่ใช้รถ

2) ค่าบริการคนงาน ค่าใช้จ่ายส่วนนี้หมายถึงค่าพาหนะในการรับและส่งคนงานที่อยู่ห่างไกลแหล่งผลิต เช่น เมื่อถึงฤดูปลูก บำรุงรักษาอ้อย และฤดูเก็บเกี่ยวซึ่งต้องใช้คนงานมากและแรงงานในท้องถิ่นไม่เพียงพอ เกษตรกรบางรายมักจะจ้างคนงานมาจากภาคอีสาน ซึ่งจะต้องจ่ายค่ารถไป-กลับและถือเป็นค่าบริการให้กับคนงานนั้นด้วย นอกจากนี้ก็ยังมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งคนงานระหว่างบ้านพักและไร่อีกด้วย ในที่นี้ค่าบริการคนงานเป็นค่าใช้จ่ายที่คำนวณขึ้นจากข้อมูลของ เกษตรกรรายที่ได้จ่ายค่าจ้างน้อออกไปจริง ๆ โดยพิจารณาว่าในการผลิตอ้อย 1 ครั้ง ต้องรับ-ส่งคนงานกี่เที่ยว ค่าใช้จ่ายเที่ยวละเท่าใด เช่น เกษตรกรมีพื้นที่ผลิต 58 ไร่ จะมีการรับ-ส่งคนงานประมาณ 30 ครั้งหรือประมาณ 30 วันในการผลิตอ้อย 1 ครั้ง โดยเสียค่ารถสำหรับรับ-ส่งคนงานตัวเฉลี่ยครั้งละ 200 บาท

$$\text{ดังนั้นค่าบริการคนงานเท่ากับ } 30 \times 200 = 6,000 \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าบริการคนงานเฉลี่ยต่อ 1 ไร่} = 6000 \div 58 = 103.45 \text{ บาท}$$

3) ค่าแรงงานประจำ ค่าใช้จ่ายนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะเกษตรกรรายที่มีเงินทุนเพียงพอที่จะจ้างคนงานประจำหรือหัวหน้าคนงานไว้ดูแลไร่อ้อย ซึ่งในที่นี้หมายถึงเกษตรกรรายใหญ่ที่มีพื้นที่ผลิตมาก การคำนวณค่าแรงงานประจำก็จะคำนวณจากข้อมูลของเกษตรกรเหล่านี้ โดยพิจารณาจากจำนวนคนงาน ระยะเวลาทำงาน และอัตราเงินเดือนที่ตกลงกัน เช่น เกษตรกรมีพื้นที่ผลิต 750 ไร่ มีคนงานประจำจำนวน 4 คน อัตราค่าจ้างคนละ 2,200 บาทต่อเดือน และระยะเวลาทำงานหรือกำหนดจ้างกันเพียง 4 เดือน

$$\text{ดังนั้นค่าแรงงานประจำเท่ากับ } (4 \times 2,200) \times 4 \text{ เดือน} = 35,200 \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าแรงงานประจำเฉลี่ยต่อ 1 ไร่} = 35,200 \div 750 = 46.93 \text{ บาท}$$

4) ค่าเช่าที่ดิน ค่าใช้จ่ายส่วนนี้จะประเมินให้เกษตรกรทุกราย แม้ในบางรายจะไม่ต้องเสียค่าเช่าเพราะมีที่ดินเป็นของตนเองก็ตาม การประเมินค่าเช่าที่ดินจะพิจารณาจากค่าเช่าที่คิดกันโดยทั่วไปซึ่งค่าเช่าที่ดินเพื่อการปลูกอ้อยจะอยู่ในระหว่างไร่ละ 100-300 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความห่างไกลจากโรงงาน คุณภาพของดิน และแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรซึ่งแหล่ง

น้ำนี้รวมทั้งแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และที่สามารถสร้างขึ้นได้ ถ้าที่ดินแปลงนั้นมีสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว ค่าเช่าที่ดินก็จะมีราคาสูง

5) ค่าเสื่อมราคา ค่าเสื่อมราคาหมายถึงต้นทุนของสินทรัพย์ถาวรที่คิดเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีต่าง ๆ ที่ได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรนั้น เนื่องจากการใช้สินทรัพย์ถาวรในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดรายได้ ย่อมทำให้สินทรัพย์ถาวรนั้นสึกหรอหรือเสื่อมราคาลงไป ดังนั้นการเสื่อมสภาพและการสึกหรอของสินทรัพย์ถาวรจึงควรคิดเป็นต้นทุนของการดำเนินการด้วย

ในที่นี้การคำนวณค่าเสื่อมราคาจะใช้วิธีเส้นตรง (Straight Line Method) โดยถือว่ามีการใช้สินทรัพย์ถาวรเท่ากันทุกปี และได้ประมาณอายุการใช้งานตามความเป็นจริง ดังตารางที่ 3.1 สำหรับสูตรการคำนวณค่าเสื่อมราคา เป็นดังนี้

$$\text{ค่าเสื่อมราคา} = \frac{\text{ราคาทุนของสินทรัพย์} - \text{ราคาซากของสินทรัพย์}}{\text{อายุการใช้งานของสินทรัพย์}}$$

ตารางที่ 3.1 อายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่ใช้ในการปลูกอ้อย

รายการ	อายุการใช้งาน (ปี)
1. เครื่องสูบน้ำ	8-12
2. รถบรรทุกเล็ก	8-10
3. รถมอเตอร์ไซด์	8-10
4. เครื่องพ่นยา	5-8
5. ถังแช่ท่อนพันธุ์	3
6. สายยาง	3
7. มีด	1-2
8. จอบ	1-2
9. ถังน้ำ	1
10. เข่ง	1

ตัวอย่าง เกษตรกรมีพื้นที่ผลิตอ้อย 215 ไร่ มีสินทรัพย์ต่าง ๆ คือ เครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกเล็ก เครื่องพ่นยา มีด จอบ ถังน้ำ เข่ง และสายยาง การคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงสำหรับสินทรัพย์ดังกล่าวมีดังนี้

เครื่องสูบน้ำ	= $\frac{14,000 - 500}{8}$	= 1,687.50 บาท
รถบรรทุกเล็ก	= $\frac{95,000 - 20,000}{8}$	= 9,375.00 บาท
เครื่องพ่นยา	= $\frac{60,000 - 10,000}{7}$	= 7,142.85 บาท
สายยาง (86 ขดๆละ 75 บาท)	= $\frac{6,450 - 0}{3}$	= 2,150.00 บาท
มีด (50 เล่มๆละ 45 บาท)	= $\frac{2,250 - 0}{1}$	= 2,250.00 บาท
จอบ (20 เล่มๆละ 60 บาท)	= $\frac{1,200 - 0}{1}$	= 1,200.00 บาท
ถังน้ำ (ขนาด 200 ลิตร 4 ใบ ใบละ 200 บาท)	= $\frac{800 - 0}{1}$	= 800.00 บาท
เข่ง (70 ใบๆละ 20 บาท)	= $\frac{1,400 - 0}{1}$	= 1,400.00 บาท
รวมค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ทั้งหมด		= <u>26,005.35</u> บาท
ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยต่อไร่	= $26,005.35 \div 215$	= 120.96 บาท

6) ค่าดอกเบี้ย จากการสอบถามถึงแหล่งเงินกู้ยืมเพื่อการผลิตอ้อยปรากฏว่ามี 3 แหล่งใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, ธนาคารพาณิชย์ และโรงงานน้ำตาล จำนวนเงินกู้ที่เกษตรกรได้รับในแต่ละปีจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตและราคาอ้อยในปีนั้น ๆ โดยทั่วไปสถาบันการเงินจะกำหนดจำนวนเงินกู้ประมาณ 50-100 บาท ต่อตันอ้อย กล่าวคือถ้าปีใดคาดว่าอ้อยมีราคาดีและจะผลิตปริมาณเพิ่มขึ้นเกษตรกรก็จะได้รับเงินกู้ในอัตราที่สูงคือตันละ 100 บาท แต่ถ้าอ้อยมีราคาต่ำหรือปริมาณผลผลิตน้อยลง เกษตรกรก็จะได้รับเงินกุน้อยลง

ในที่นี้จะถือว่าเกษตรกรมีเงินทุนของตนเองส่วนหนึ่งและจะกู้ยืมเพียงบางส่วนเท่านั้น โดยจะได้รับเงินกู้เป็นงวด ๆ ตามขั้นตอนการผลิตที่สำคัญ คือ เมื่อมีการเตรียมดิน จะได้เงินกู้จำนวนหนึ่ง และเมื่อมีการบำรุงรักษา เช่นการใส่ปุ๋ยก็จะได้รับเงินกู้อีกจำนวนหนึ่ง สำหรับค่า

ใช้จ่ายเพื่อการจำหน่ายซึ่งได้แก่ค่าจ้างเก็บเกี่ยว ขนอ้อยขึ้นรถ และค่าบรรทุกอ้อยไปส่งโรงงาน จะไม่ต้องใช้เงินจากการกู้ยืม เนื่องจากเกษตรกรจะได้เงินจากการขายอ้อยมาจ่ายค่าใช้จ่ายนั้น

จึงอาจกล่าวได้ว่า เกษตรกรจะกู้เงินเพียงเพื่อใช้ในการผลิตเท่านั้น การคำนวณค่าดอก เบี้ยจึงจะคำนวณจากค่าใช้จ่ายในการผลิตที่ต้องใช้เงินทุนจากภายนอก ซึ่งจะเริ่มจากการเตรียมดินจนถึงการบำรุงรักษาหรือคำนวณจากค่าใช้จ่ายทางตรงในการผลิตอ้อยต่อไร่ในอัตราร้อยละ 19 ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในฤดูกาลผลิตปี 2525-26 สำหรับระยะเวลาที่ใช้ในการคำนวณดอกเบี้ยจะคิดตามระยะเวลาที่ใช้ในการผลิตอ้อยทั้งหมดของแต่ละท้องถิ่น เช่น เกษตรกรที่ปลูกอ้อยต้นฤดูฝนคือในเดือนพฤษภาคมจะใช้เวลา 8 เดือน เกษตรกรที่ปลูกอ้อยปลายฤดูฝนในเดือนพฤศจิกายนจะใช้เวลาประมาณ 12 เดือน ค่าดอกเบี้ยยจากการคำนวณนี้จะถือเป็นตัวแทนค่าดอกเบี้ยยที่เกษตรกรต้องจ่าย ซึ่งปรากฏว่าเป็นจำนวนเงินที่ใกล้เคียงกับค่าดอกเบี้ยยต่อไร่ที่เกษตรกรบางรายได้จ่ายไปจริง

การที่คิดดอกเบี้ยเฉพาะค่าใช้จ่ายทางตรงในการผลิตโดยไม่รวม ค่าน้ำมัน ค่าบริการคนงาน ค่าแรงงานประจำ และค่าเช่าที่ดินก็เพราะว่าในทางปฏิบัติเกษตรกรส่วนมากไม่มีค่าใช้จ่ายเหล่านี้ เนื่องจากเกษตรกรบางรายไม่มีเครื่องสูบน้ำหรือใช้แรงงานในท้องถิ่นจึงไม่ต้องเสียค่าน้ำมันหรือค่าบริการรับ-ส่งคนงาน นอกจากนี้เกษตรกรบางรายไม่มีการจ้างคนงานประจำ เพราะเป็นไร่นาขนาดเล็กหรือเกษตรกรบางรายมีที่ดินเป็นของตนเอง ดังนั้นค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะไม่ถือเป็นค่าใช้จ่ายหลักในการผลิตอ้อยที่ต้องใช้เงินทุนภายนอก นอกจากนี้เกษตรกรจะกู้ยืมเพียงบางส่วนเท่านั้น จึงถือว่าเกษตรกรจะใช้เงินทุนของตัวเองสำหรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้

จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่เกิดขึ้นสำหรับเกษตรกรบางรายดังกล่าวนี้ เป็นค่าใช้จ่ายที่ได้จากจากการคำนวณตามลักษณะของค่าใช้จ่ายนั้น โดยค่าน้ำมัน ค่าบริการคนงาน ค่าแรงงานประจำเป็นค่าใช้จ่ายที่คำนวณให้เฉพาะเกษตรกรรายที่ได้จ่ายค่าใช้จ่ายนี้ไปจริง ๆ เท่านั้น สำหรับค่าเช่าที่ดิน ค่าเสื่อมราคา ค่าดอกเบี้ยย เป็นค่าใช้จ่ายที่คำนวณและประเมินให้กับเกษตรกรทุกราย เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่เกษตรกรทุกคนควรจะต้องคำนึงถึง

2. ค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ค่าใช้จ่ายนี้หมายถึงค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ๆ แต่ควรคิดเป็นต้นทุนให้กับเกษตรกรทุกราย ได้แก่ ค่าจัดการ หรือค่าตอบแทนที่ควร

จะจ่ายให้กับเจ้าของไร่ที่เข้าไปดูแลบริหารไร่อ้อยในช่วงเตรียมดิน ปลูกและบำรุงรักษาด้วยตนเอง จากการสอบถามเกษตรกรปรากฏว่าเกษตรกรไม่สามารถประมาณค่าใช้จ่ายส่วนนี้ได้ เนื่องจากไม่ได้จ่ายออกไปจริง และผู้เขียนไม่สามารถประมาณได้แน่ชัดว่าผู้จัดการ 1 คน จะดูแลพื้นที่ผลิตได้กี่ไร่ ดังนั้นในที่นี้จะใช้เกณฑ์การคำนวณเป็นอัตราร้อยละของต้นทุนทางตรงในการผลิต โดยจะกำหนดค่าจัดการในอัตราร้อยละ 10 ของต้นทุนทางตรง อัตรานี้ถือเป็นอัตราต่ำสุดสำหรับการจัดการผลิตผลทางการเกษตร ในขณะที่ค่าจัดการของกิจการอื่น ๆ จะคำนวณในอัตราร้อยละ 20 ของต้นทุนการผลิต

ค่าจัดการที่เกิดจากการคำนวณให้นี้จะถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตทางอ้อมเท่านั้น สำหรับการจำหน่ายซึ่งมีขั้นตอนในการเก็บเกี่ยว ขนขึ้นรถ และบรรทุกอ้อยไปโรงงานนั้นจะไม่มีค่าจัดการให้ เนื่องจากขั้นตอนการจำหน่ายนี้มีระยะเวลาเพียง 2-3 วัน และการขายอ้อยจะขายให้โรงงานที่มักจะทำสัญญากันเป็นประจำเช่นเดียวกับการจ้างบรรทุก นอกจากนี้การขายอ้อยปริมาณมากหรือน้อยก็ยังใช้คนจัดการเท่าเดิม ดังนั้นในที่นี้จึงไม่มีการคำนวณค่าจัดการให้สำหรับต้นทุนในการจำหน่ายอ้อย

การจำแนกต้นทุนการจำหน่ายอ้อย

ต้นทุนการจำหน่ายอ้อยอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

ก. ต้นทุนทางตรง ต้นทุนทางตรงในการจำหน่ายอ้อยหมายถึงต้นทุนที่ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจำหน่ายอ้อย กล่าวคือเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตั้งแต่การเก็บเกี่ยวอ้อยจนถึงการจำหน่ายอ้อยให้โรงงานน้ำตาล การคำนวณค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะคิดต่ออ้อย

1 ตัน

รายละเอียดค่าใช้จ่ายทางตรงในการจำหน่ายอ้อย มีดังนี้

1. ค่าเก็บเกี่ยว* โดยปกติค่าใช้จ่ายในการตัดหรือเก็บเกี่ยวจะคิดเป็นอ้อยมัดคือ อ้อย 100 มัด จะเสียค่าจ้างตัดประมาณ 30-35 บาท แต่เกษตรกรบางรายอาจคิดค่าจ้างตัดเป็นตันประมาณตันละ 35-60 บาท การจ้างตัดเป็นตันจะเสียค่าใช้จ่ายใกล้เคียงกับการจ้างตัดเป็นอ้อยมัด กล่าวคือ อ้อย 1 มัดมีประมาณ 8-12 ลำแล้วแต่ขนาดของอ้อย และอ้อยประมาณ 130-150 มัดจะได้น้ำหนัก 1 ตัน จากการสอบถามเกษตรกร 1 คนจะตัดอ้อยได้ประมาณวันละ

* ค่าเก็บเกี่ยวอาจจะถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตก็ได้ เพราะถ้าถือว่าการผลิตเริ่มตั้งแต่การป้อนวัตถุดิบผ่านกระบวนการผลิตจนกระทั่งได้ผลิตภัณฑ์ที่พร้อมจะจำหน่ายได้ทันที ดังนั้นค่าแรงในการตัดหรือเก็บเกี่ยวอ้อยให้เรียบร้อยพร้อมที่จะขนไปโรงงานก็ควรจะเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตด้วย แต่ในทางปฏิบัติโดยทั่วไปเกษตรกรจะตัดหรือเก็บเกี่ยวอ้อยเมื่อถึงฤดูที่โรงงานเปิดหีบ และจะตัดอ้อยส่งให้โรงงานตามโควตาที่ได้ตกลงกันไว้ โดยมักจะตัดและขนส่งไปทันทีเพื่อไม่ให้อ้อยแห้งและเสื่อมคุณภาพ ดังนั้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะถือว่าขั้นตอนการผลิตอ้อยสิ้นสุดลงเมื่ออ้อย เจริญเติบโตและแก่พอที่จะตัดได้เท่านั้น โดยถือว่าการตัดหรือการเก็บเกี่ยวอ้อยจะเกิดขึ้นเมื่อมีการจำหน่าย นอกจากนี้การคิดค่าจ้างในการเก็บเกี่ยวจะคิดเป็นอ้อยมัด หรือคิดเป็นตันซึ่งเป็นหน่วยเดียวกันกับการคิดค่าจ้างในการขนขึ้นรถบรรทุกและค่าขนส่ง ผู้เขียนจึงได้รวมค่าเก็บเกี่ยวเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการจำหน่ายอ้อยด้วย

อนึ่งการแบ่งค่าเก็บเกี่ยวให้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการจำหน่ายอ้อย จะทำให้สามารถแยกพิจารณาต้นทุนการผลิต และต้นทุนการจำหน่ายได้สะดวกขึ้น โดยต้นทุนการผลิตมีหน่วยเป็นบาทต่อไร่ และต้นทุนการจำหน่ายมีหน่วยเป็นบาทต่อตัน

120-150 มัดทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเพศและอายุของคนงาน

2. ค่าขนอ้อยขึ้นรถบรรทุก ค่าใช้จ่ายนี้หมายถึง ค่าแรงงานในการขนอ้อยที่ตัดแล้วขึ้นรถบรรทุก โดยมักจะใช้คนงาน 4 คน คือคนส่งอ้อยข้างล่าง 2 คน และคนรับอ้อยบนรถอีก 2 คน โดยทั่วไปจะคิดค่าจ้างคนประมาณตันละ 25 บาท

3. ค่าขนส่ง ค่าขนส่งหมายถึงค่าบรรทุกอ้อยไปส่งยังโรงงานน้ำตาล ซึ่งค่าขนส่งนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระยะทางจากไร่ถึงโรงงาน ถ้าระยะทางไกลก็ต้องจ่ายค่าขนส่งมาก แต่ถ้าระยะทางใกล้ค่าขนส่งก็จะน้อย โดยทั่วไปจะคิดค่าขนส่งเฉลี่ยประมาณตันละ 100 บาท ต่อระยะทางประมาณ 70 กิโลเมตร

ข. ต้นทุนทางอ้อม ต้นทุนทางอ้อมในการจำหน่ายอ้อย หมายถึงต้นทุนที่ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจำหน่ายอ้อย แต่ช่วยให้การจำหน่ายอ้อยดำเนินไปได้โดยสะดวก หรือทำให้เกษตรกรมีอำนาจต่อรองด้านราคากับโรงงานมากขึ้น

รายละเอียดค่าใช้จ่ายทางอ้อมในการจำหน่ายอ้อยมีดังนี้

1. ค่าบำรุงสมาคม สหกรณ์ จากการสอบถามเกษตรกรปรากฏว่าค่าบำรุงสมาคมและ/หรือสหกรณ์จะอยู่ในระหว่างตันละ 3-6 บาท

2. ค่าหัวดินหรือค่าบริการที่ต้องจ่ายให้หัวหน้าโคเวต้า จากการสอบถามเกษตรกรปรากฏว่าค่าหัวดินนี้จะคิดหักจากเงินค่าขายอ้อยในอัตราตันละ 10-30 บาท

อย่างไรก็ตามจากการสอบถามพบว่าค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ควรนำไปรวมเป็นต้นทุนในการจำหน่ายอ้อย ทั้งนี้เนื่องจาก

1) ค่าบำรุงสมาคม สหกรณ์จะเกิดขึ้นเฉพาะเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสมาคมและ/หรือสหกรณ์เท่านั้น

2) ค่าหัวดิน จะเกิดขึ้นเฉพาะเกษตรกรที่ใช้บริการของหัวหน้าโคเวต้า

จากเหตุผลข้างต้นจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าว เป็นค่าใช้จ่ายที่อาจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ นอกจากนี้เกษตรกรที่อยู่นอกเขตเกษตรเศรษฐกิจจะไม่ต้องเสียค่าบำรุงสมาคมเลย ดังนั้นในการศึกษาและเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อยของเกษตรกรในเขตเกษตรเศรษฐกิจ และนอกเขตเกษตรเศรษฐกิจจะไม่นำค่าใช้จ่ายเหล่านี้ไปคำนวณด้วย

การเลือกแหล่งข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์

จากการเก็บข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า มีเกษตรกรปลูกอ้อยในเขตเกษตรเศรษฐกิจ ที่ขึ้นทะเบียนการผลิตในปีพ.ศ. 2525 จำนวน 102,196 ราย มีพื้นที่การผลิตอ้อยรวมกัน 4,032,406 ไร่ และได้ผลผลิตอ้อยจำนวน 33.06 ล้านตัน (รวมอ้อยที่ส่งโรงงานและที่ใช้ทำพันธุ์ด้วย) ทั้งนี้เป็นการปลูกอ้อยในท้องที่ 31 จังหวัด 127 อำเภอและกิ่งอำเภอ ดังรายละเอียดในตาราง ข.1 : ภาคผนวก ข นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรอีกจำนวน 4,464 รายที่มีพื้นที่การผลิตอยู่นอกเขตเกษตรเศรษฐกิจ โดยมีพื้นที่ผลิตด้วยรวมกัน 118,089 ไร่ ได้ผลผลิตอ้อยจำนวน 1,039,183 ตัน และเป็นการปลูกในท้องที่ 31 จังหวัด 98 อำเภอและกิ่งอำเภอ ดังรายละเอียดในตาราง ข.2 : ภาคผนวก ข.

ในที่นี้การเลือกท้องที่เพื่อเก็บข้อมูลและศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนทั้งในและนอกเขตเกษตรเศรษฐกิจ จะเลือกจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรดังกล่าว โดยเลือกท้องที่ซึ่งทำการผลิตอ้อยเป็นจำนวนมากทั้งในและนอกเขตเกษตรเศรษฐกิจดังนี้

<u>ใน เขตเกษตรเศรษฐกิจ</u>	<u>นอกเขตเกษตรเศรษฐกิจ</u>
<u>ภาคกลาง</u>	
- อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	- อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- พื้นที่ผลิตอ้อย 49,100 ไร่	- พื้นที่ผลิตอ้อย 6,284 ไร่
- เกษตรกรทำการผลิตอ้อยรวม 337 ราย	- เกษตรกรทำการผลิตอ้อยรวม 94 ราย
- เกษตรกรตัวอย่างจำนวน 47 ราย มีพื้นที่ผลิตรายละตั้งแต่ 5-750 ไร่	- เกษตรกรตัวอย่างจำนวน 47 ราย มีพื้นที่ผลิตรายละตั้งแต่ 10-700 ไร่
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>	
- อำเภอน้ำพองและอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น	- อำเภอภูเขียวและอำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
- พื้นที่ผลิตอ้อยรวม 88,206 ไร่	- พื้นที่ผลิตอ้อยรวม 14,863 ไร่
- เกษตรกรทำการผลิตอ้อยรวม 4,787 ราย	- เกษตรกรทำการผลิตอ้อยรวม 357 ราย
- เกษตรกรตัวอย่างจำนวน 60 ราย มีพื้นที่ผลิตรายละตั้งแต่ 10-350 ไร่	- เกษตรกรตัวอย่างจำนวน 60 ราย มีพื้นที่ผลิตรายละตั้งแต่ 2-700 ไร่

การจัดข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์

จะเห็นว่าข้อมูลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างมีจำนวนมาก การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จึงต้องมีวิธีการจัดข้อมูลให้เป็นระเบียบโดยใช้วิธีการทางสถิติ ในที่นี้จะจัดข้อมูลเป็น 2 ลักษณะตามวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ดังนี้

ก. ในกรณีที่ต้องการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละท้องที่ เพื่อศึกษาว่าขนาดพื้นที่ผลิตที่ต่างกันจะมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อยต่อไร่และต่อตันหรือไม่ กล่าวคือ การปลูกอ้อยในพื้นที่น้อยกับการปลูกอ้อยในพื้นที่มาก จะมีต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายต่อไร่และต่อตันต่างกันหรือไม่

เหตุผลในการวิเคราะห์เช่นนี้เนื่องมาจากข้อมูลที่ได้มีพื้นที่ผลิตขนาดเล็กที่สุดเพียง 2-5 ไร่ ในขณะที่พื้นที่ผลิตขนาดใหญ่ที่สุดคือ 700-750 ไร่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดของปริมาณพื้นที่ผลิตนั้นแตกต่างกันมาก

การจัดข้อมูลในกรณีนี้จะแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มตามปริมาณพื้นที่ผลิต ซึ่งถ้าใช้วิธีการทางสถิติจะคำนวณได้ดังนี้ (6 : 21)

1. หาค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของข้อมูล แล้วหาค่าพิสัย

$$\text{ค่าพิสัย} = \text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}$$

2. ประมวลจำนวนชั้นที่ต้องการ

3. นำจำนวนชั้นไปหารค่าพิสัย จะได้ค่าอันตรภาคชั้น

จำนวนชั้นและขนาดของอันตรภาคชั้นที่พอเหมาะจะทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลเหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งจำนวนชั้นและขนาดของอันตรภาคชั้นจะมีความสัมพันธ์ในทางกลับกัน กล่าวคือถ้าจำนวนชั้นมากขนาดของอันตรภาคชั้นจะเล็ก และถ้าจำนวนชั้นน้อย ขนาดของอันตรภาคชั้นจะใหญ่

ตัวอย่าง การจัดข้อมูลของเกษตรกรในเขตอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของพื้นที่ผลิตเท่ากับ 700 และ 10 ไร่

$$\text{ค่าพิสัย} = 700 - 10 = 690 \text{ ไร่}$$

$$\text{จำนวนชั้น} = 4$$

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{690}{4} = 172.5 \text{ ไร่ หรือประมาณ } 173 \text{ ไร่}$$

ดังนั้นกลุ่มข้อมูลจะจัดได้ดังนี้

	<u>พื้นที่ผลิต</u>		<u>ความถี่</u>
1)	10-183 ไร่	=	39 ราย
2)	184-357 ไร่	=	6 ราย
3)	358-531 ไร่	=	1 ราย
4)	532-700 ไร่	=	1 ราย

เนื่องจากการจัดข้อมูลตามวิธีการทางสถิติดังกล่าวข้างต้นไม่สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสอบถามเนื่องจากในบางช่วงของพื้นที่ผลิตมีความถี่น้อยมาก เช่นในช่วงที่ 3,4 มีข้อมูลของเกษตรกรเพียง 1-2 รายเท่านั้น ซึ่งจะทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นไม่ได้ผลสรุปที่ดีพอ

ดังนั้นในกรณีนี้จะแบ่งกลุ่มของเกษตรกรตามความเหมาะสมของข้อมูลที่ได้ในแต่ละเขต โดยให้ความถี่ในแต่ละชั้นพอประมาณที่จะทำให้ได้ผลสรุปที่น่าเชื่อถือว่าการใช้ข้อมูลของเกษตรกรเพียง 1-2 ราย แต่การแบ่งเช่นนี้จะทำให้มีค่าอันตรภาคชั้นไม่เท่ากัน ดังนี้

1. เขตอำเภอบราญบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จะแบ่งข้อมูลเป็น 4 กลุ่มดังนี้

1.1	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 5-50 ไร่	จำนวน 12 ราย
1.2	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 51-100 ไร่	จำนวน 9 ราย
1.3	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 101-300 ไร่	จำนวน 10 ราย
1.4	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 301-750 ไร่	จำนวน 16 ราย

2. เขตอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จะแบ่งข้อมูลเป็น 4 กลุ่มดังนี้

2.1	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 10-50 ไร่	จำนวน 24 ราย
2.2	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 51-100 ไร่	จำนวน 10 ราย
2.3	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 101-200 ไร่	จำนวน 8 ราย
2.4	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 201-700 ไร่	จำนวน 5 ราย

3. เขตอำเภอน้ำทองและอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จะแบ่งข้อมูลเป็น 3 กลุ่ม

ดังนี้

3.1	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต	10-50 ไร่	จำนวน	28 ราย
3.2	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต	51-100 ไร่	จำนวน	17 ราย
3.3	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต	101-350 ไร่	จำนวน	15 ราย

4. เขตอำเภอกูเขียวและอำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จะแบ่งข้อมูลเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

4.1	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต	2-50 ไร่	จำนวน	45 ราย
4.2	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต	51-100 ไร่	จำนวน	10 ราย
4.3	กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต	101-700 ไร่	จำนวน	5 ราย

ข. ในกรณีที่ต้องการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิต และการจำหน่ายอ้อยของ เกษตรกรในเขตเกษตรเศรษฐกิจกับนอกเขตเกษตรเศรษฐกิจ การจัดข้อมูลจะแตกต่างไปจากข้อ ก. คือจะไม่แบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่ม เนื่องจากจะไม่มี การแยกเปรียบเทียบต้นทุนในแต่ละขนาดของพื้นที่ผลิต แต่จะเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายต่อตันอ้อยในทุกขนาดของพื้นที่ ดังนั้นการจัดข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ ในกรณีนี้จะใช้วิธีการทางสถิติ คือวิธีเรียงลำดับคะแนน โดยจะเรียงข้อมูลจากที่มีค่าต่ำสุดจนถึงค่าสูงสุด ดังนี้

1. ข้อมูลจากอำเภอปรางบุรี จะเรียงลำดับจากพื้นที่ผลิต 5-750 ไร่ มีเกษตรกรจำนวน 47 ราย เปรียบเทียบกับข้อมูลจากอำเภอบางสะพาน ซึ่งเรียงลำดับจาก 10-700 ไร่ และมีเกษตรกรจำนวน 47 รายเช่นกัน

2. ข้อมูลจากอำเภอน้ำพองและอำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น จะเรียงลำดับจากพื้นที่ผลิต 10-350 ไร่ มีเกษตรกรจำนวน 60 ราย เปรียบเทียบกับข้อมูลจากอำเภอกูเขียวและอำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งจะเรียงลำดับจากพื้นที่ผลิต 2-700 ไร่ และมีเกษตรกรจำนวน 60 รายเช่นกัน

การจำแนกข้อมูล เพื่อการคำนวณต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อย

จากการสอบถามเกษตรกรตัวอย่างแต่ละราย ผู้เขียนได้จำแนกข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการคำนวณต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อยออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ผลิตอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 (ไร่)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับผลผลิตต่อไร่ของอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 (ตัน/ไร่)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการผลิตอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 (บาท/ไร่)
4. ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่อตันในการจำหน่ายอ้อย (บาท/ตัน)

จะเห็นได้ว่าข้อมูลที่ได้จากการสอบถามนั้นมักจะเป็นข้อมูลที่คิด เฉลี่ยต่อไร่ หรือต่อตัน อ้อยแล้ว ทั้งนี้เนื่องจาก เกษตรกรมักจะปลูกอ้อยในพื้นที่ขนาดใหญ่ ทำให้ได้ปริมาณผลผลิตทั้งอ้อย ปลูก และอ้อยต่อจำนวนมากโดยมีค่าใช้จ่ายในการผลิตและการจำหน่ายสูง ดังนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่จะจำข้อมูลตัวเลขด้านผลผลิตรวมหรือค่าใช้จ่ายทั้งหมดไม่ได้ การออกไปสอบถามถึงข้อมูล เหล่านี้เกษตรกรจึงมักจะตอบเป็นตัวเลขที่คิดเฉลี่ยต่อ 1 ไร่หรือต่อตันอ้อยแล้ว อีกประการหนึ่ง คือการจ้างไถ การซื้อวัตถุดิบ การจ้างแรงงานหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ มักจะมีการตกลงราคากัน โดยคิดต่อ 1 ไร่เป็นเกณฑ์ การจ้างตัด ขนและบรรทุกอ้อยก็จะมีราคาคิดราคาต่อ 1 ตันอ้อย เช่นกัน ซึ่งตัวเลขเหล่านี้เกษตรกรสามารถจำได้เพราะเป็นอัตราที่คิดกันเป็นประจำ สำหรับ ปริมาณผลผลิตเกษตรกรก็มักจะคำนวณว่าการปลูก 1 ไร่จะได้ผลผลิตกี่ตัน และอ้อยต่อที่ปลูกไว้ แล้วนั้นจะให้ผลผลิตไร่ละกี่ตัน เพื่อเปรียบเทียบกับปีการผลิตก่อนว่ามากขึ้นหรือน้อยลงและควรมี การปรับปรุงอย่างไร ดังนั้นข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจึง เป็นข้อมูลที่คิด เฉลี่ยต่อไร่และต่อตันอ้อยแล้ว

จากการที่ผู้เขียนได้ข้อมูลตัวเลขต่อไร่และต่อตันนี้จึงทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูล นี้ในระหว่างเกษตรกรแต่ละรายได้ว่าแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด และสามารถเปรียบเทียบ พร้อมทั้งหาเหตุผลได้ทันที กล่าวคือถ้าสอบถาม เกษตรกรจำนวน 3 ราย มีพื้นที่ผลิต 30, 70 และ 300 ไร่ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินของแต่ละรายเป็น 500, 480 และ 700 บาทต่อไร่ตามลำดับ ผู้เขียนจะสามารถเปรียบเทียบได้ง่ายว่าค่าเตรียมดินของแต่ละรายนั้นใกล้เคียงกันหรือไม่ ค่าใช้จ่ายในส่วนที่สูงกว่าหรือต่ำกว่าเป็นเพราะเหตุใด ในที่นี้เกษตรกรรายที่ 3 มีค่าเตรียมดินสูงเนื่องจากเกษตรกร 2 รายแรกมีค่าจ้างไถเพียง 2 ครั้ง ค่ายกร่อง 1 ครั้ง ส่วนเกษตรกรรายที่ 3 มีค่าจ้างไถ 3 ครั้ง ค่ายกร่อง 1 ครั้ง แต่ถ้าการสอบถามเกษตรกร เป็นไปในลักษณะของค่าใช้จ่ายรวม จะทำให้การ เปรียบเทียบทำได้ยาก เพราะต้องนำพื้นที่ผลิต ไปหารค่าใช้จ่ายรวมนั้น และในบางครั้งอาจจะคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง นอกจากนี้ยังไม่ สะดวกในการที่จะสอบถามถึงข้อแตกต่างของข้อมูลจากเกษตรกรได้ในทันที สรุปได้ว่าข้อมูลใน

ลักษณะค่าใช้จ่ายต่อไร่ เป็นข้อมูลที่ทำให้ประมาณได้ว่าข้อมูลที่ได้รับนั้น เชื่อถือได้หรือไม่ และจะคลาดเคลื่อนจากที่ควรจะเป็นมากน้อยเพียงใด โดย เปรียบ เทียบกับข้อมูลของสำนักงานงานอ้อย และน้ำตาลทรายซึ่งได้มีการสำรวจและจัดทำไว้ทุกฤดูการผลิต

การคำนวณต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อย

ในที่นี้จะแสดงตัวอย่างการคำนวณต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อยของเกษตรกรในเขตอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีพื้นที่ผลิตระหว่าง 5-50 ไร่ จำนวน 12 ราย

รายละเอียดการคำนวณมีขั้นตอนดังนี้

1. คำนวณค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการผลิตอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 ซึ่งมีหน่วยเป็นบาทต่อไร่ โดยวิธีเฉลี่ยแบบธรรมดา ดังแสดงในตารางที่ 3.2 3.3 และ 3.4 ตามลำดับ
2. คำนวณผลรวมของค่าใช้จ่ายต่อไร่ทุกรายการจากตารางที่ 3.2, 3.3 และ 3.4 เพื่อให้ได้ต้นทุนการผลิตของอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 (ตารางที่ 3.5)
3. คำนวณค่าเฉลี่ยของพื้นที่ผลิต และผลผลิตอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 โดยวิธีเฉลี่ยแบบธรรมดา (ตารางที่ 3.6)
4. คำนวณค่าเฉลี่ยของต้นทุนการผลิตอ้อยปลูก ต้นทุนการผลิตอ้อยต่อ 1 และ ต้นทุนการผลิตอ้อยต่อ 2 ซึ่งมีหน่วยเป็นบาทต่อไร่ โดยวิธีเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักด้วยพื้นที่ผลิตของอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 เพื่อให้ได้ต้นทุนการผลิตอ้อยที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด กล่าวคือ ต้นทุนการผลิตของอ้อยปลูกจะสูงกว่าต้นทุนการผลิตของอ้อยต่อในส่วน of ค่าเตรียมดิน ค่าพันธุ์ และค่าปลูกอ้อย ดังนั้นถ้าใช้วิธีเฉลี่ยต้นทุนแบบธรรมดาก็จะทำให้ต้นทุนการผลิตนั้นผิดไปจากความเป็นจริง ในที่นี้จึงใช้วิธีเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักด้วยพื้นที่ผลิตซึ่งจะให้ผลว่าถ้ามีการปลูกอ้อยใหม่มาก และมีอ้อยต่อน้อยต้นทุนการผลิตอ้อยในปีการผลิตนั้นก็สูง แต่ถ้ามีการปลูกใหม่น้อย มีอ้อยต่อมากต้นทุนการผลิตอ้อยก็จะต่ำ

จากตารางที่ 3.5	ต้นทุนการผลิตอ้อยปลูก	=	3,109.67 บาท/ไร่
	ต้นทุนการผลิตอ้อยต่อ 1	=	1,759.80 บาท/ไร่
	ต้นทุนการผลิตอ้อยต่อ 2	=	1,601.85 บาท/ไร่

จากตารางที่ 3.6	พื้นที่ผลิตอ้อยปลูก	9.33 ไร่
	พื้นที่ผลิตอ้อยต่อ 1	13.43 ไร่
	พื้นที่ผลิตอ้อยต่อ 2	17.60 ไร่

$$\begin{aligned} \text{ต้นทุนการผลิตอ้อย} &= \frac{(3,109.67 \times 9.33) + (1,759.80 \times 13.43) + (1,601.85 \times 17.60)}{9.33 + 13.43 + 17.60} \\ &= 2,002.97 \text{ บาท/ไร่} \end{aligned}$$

5. คำนวณค่าเฉลี่ยของผลผลิตอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 ซึ่งมีหน่วยเป็นตันต่อไร่ โดยวิธีเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักด้วยพื้นที่ผลิตของอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 อ้อยต่อ 2 เพื่อให้ได้ผลผลิตอ้อยที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด กล่าวคือ โดยทั่วไปการปลูกอ้อยใหม่จะได้ผลผลิตต่อไร่สูงกว่าอ้อยต่อ ดังนั้นถ้าใช้วิธีเฉลี่ยแบบธรรมดาจะทำให้ได้ปริมาณผลผลิตอ้อยที่ผิดไปจากความจริง จึงควรใช้วิธีเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักด้วยพื้นที่ผลิต ซึ่งจะให้ผลว่าถ้ามีการปลูกอ้อยใหม่มากและมีอ้อยต่อน้อย ผลผลิตต่อไร่ในปีการผลิตนั้นก็สูง แต่ถ้ามีการปลูกใหม่น้อยและมีอ้อยตอมมาก ผลผลิตต่อไร่ก็จะต่ำ

จากตารางที่ 3.6	ผลผลิตอ้อยปลูก	=	9.30 ตัน/ไร่
	ผลผลิตอ้อยต่อ 1	=	7.50 ตัน/ไร่
	ผลผลิตอ้อยต่อ 2	=	7.60 ตัน/ไร่
	พื้นที่ผลิตอ้อยปลูก	=	9.33 ไร่
	พื้นที่ผลิตอ้อยต่อ 1	=	13.43 ไร่
	พื้นที่ผลิตอ้อยต่อ 2	=	17.60 ไร่

$$\begin{aligned} \text{ผลผลิตอ้อย} &= \frac{(9.30 \times 9.33) + (7.50 \times 13.43) + (7.60 \times 17.60)}{9.33 + 13.43 + 17.60} \\ &= 7.96 \text{ ตัน/ไร่} \end{aligned}$$

6. คำนวณต้นทุนการผลิตอ้อยให้มีหน่วยเป็นบาทต่อตัน

$$\begin{aligned} \text{ต้นทุนการผลิตอ้อย (บาท/ตัน)} &= \frac{\text{ต้นทุนการผลิตอ้อย (บาท/ไร่)}}{\text{ผลผลิตอ้อย (ตัน/ไร่)}} \\ &= \frac{2,002.97}{7.96} \\ &= 251.63 \end{aligned}$$

7. คำนวณค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการจำหน่ายอ้อย โดยวิธีเฉลี่ยแบบธรรมดา (ตารางที่ 3.7)

8. คำนวณต้นทุนการจำหน่ายอ้อยโดยหาผลรวมของค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายอ้อย จากตารางที่ 3.7 ดังนี้

ค่าเก็บเกี่ยว	=	39.17 บาท/ตัน
ค่าขนส่งรถบรรทุก	=	28.33 บาท/ตัน
ค่าขนส่ง	=	<u>66.25 บาท/ตัน</u>
ต้นทุนการจำหน่ายอ้อย	=	<u>133.75 บาท/ตัน</u>

9. คำนวณต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อย

$$\begin{aligned} \text{ต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อย} &= 251.63 + 133.75 \\ &= 385.38 \text{ บาท/ตัน} \end{aligned}$$

ตารางที่ 3.2 ค่าใช้จ่ายในการผลิตของปลูกต่อไร่ของเกษตรกรในเขตอำเภอปรางค์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 5-50 ไร่ ฤดูกาลผลิตปี 2525-26

หน่วย: บาท

เกษตรกร กร (รายที่)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	พื้นที่ ผลิต ย่อย ปลูก (ไร่)	ค่าเตรียมดิน บาท/ไร่	ค่าพันธุ์ บาท/ไร่	ค่าปุ๋ย และ ยาฆ่าเชื้อ บาท/ไร่	ค่าแรง- งานติดยา บาท/ไร่	ค่า คาบพื้ บาท/ไร่	ค่า ถนอม และ หวดหลัง บดรอง บาท/ไร่	ค่า ซ่อม อณ บาท/ไร่	ค่าปุ๋ย			ค่า แรงงาน น่วย บาท/ไร่	ค่า น้ำมัน บาท/ไร่	ค่า บริการ คนงาน บาท/ไร่	ค่า แรงงาน ประจำ บาท/ไร่	ค่า เช่าที่ดิน บาท/ไร่	ค่า เสื่อม ราคา บาท/ไร่
										ปริมาณ กก./ ไร่	ราคา บาท/ กก.	บาท/ไร่						
1	5	2	500.00	450.00	212.00	350.00	70.00	200.00	-	50	7.00	350.00	17.50	-	-	-	200.00	142.60
2	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	15	5	480.00	500.00	247.00	180.00	105.00	105.00	35.00	50	6.00	300.00	35.00	168.00	-	-	200.00	116.93
5	17	17	550.00	470.00	208.80	235.20	-	144.12	24.70	-	-	-	-	70.50	50.00	-	200.00	213.84
6	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	19	5	480.00	500.00	250.00	171.00	-	120.00	-	50	6.50	325.00	35.00	12.93	-	-	200.00	273.20
8	20	10	500.00	300.00	200.00	300.00	-	200.00	-	50	6.50	325.00	20.00	80.00	200.00	-	200.00	163.86
9	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	30	17	540.00	350.00	235.00	118.00	117.65	235.39	37.65	-	-	-	-	-	-	-	200.00	50.83
12	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม		56	3,030.00	2,570.00	1,352.80	1,354.20	292.65	1,004.41	97.35	200	26.00	1,300.00	107.5	341.43	250.00	-	1,200.00	951.31
จำนวนต่อไร่		6	6	6	6	6	3	6	3	4	4	4	4	4	.2	-	6	6
ค่าเฉลี่ย		9.33	505.00	428.33	225.47	225.70	97.55	161.13	32.45	50	6.50	325.00	26.88	85.36	125.00	-	200.00	160.22

ตารางที่ 3.3 ค่าใช้จ่ายในการผลิตคอก 1 คอไร่ของเกษตรกรในเขตอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 5-50 ไร่ ฤดูกาลผลิตปี 2525-26

หน่วย: บาท

เกษตรกร (รายที่)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	พื้นที่ ผลิต คอก 1 (ไร่)	ค่ายาคุม และยา ฆ่าพยาธิ	ค่าแรงงาน คอก	ค่าค่ายุท ภัณฑ์	ค่าคงที่ และ รวม ของ	ค่าปุ๋ย		ค่า แรงงาน ใส่ปุ๋ย	ค่า น้ำมัน	ค่า บริการ คนงาน	ค่า แรงงาน ประจำ	ค่าเช่าที่ดิน	ค่าเสียราคา
							ปริมาณ	ราคา						
			บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
1	5	3	-	-	70.00	200.00	-	-	-	-	-	-	200.00	142.60
2	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	14	14	200.00	37.50	120.00	150.00	75	6.00	450.00	30.00	-	-	200.00	454.59
4	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	19	14	171.25	50.00	-	120.00	50	6.50	325.00	35.00	12.93	-	200.00	273.20
8	20	10	-	-	-	200.00	50	6.90	345.00	20.00	90.00	-	200.00	163.86
9	23	23	330.00	40.00	-	140.00	50	7.00	350.00	20.00	-	-	250.00	49.56
10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	30	13	118.00	50.00	-	240.00	-	-	-	-	-	-	200.00	50.83
12	37	17	165.00	60.00	170.00	-	-	-	-	-	-	-	200.00	32.35
รวม		94	984.25	237.50	360.00	1,050.00	225	26.00	1,470.00	108.00	102.93	-	1,450.00	1,166.99
จำนวนคอก		7	5	5	3	6	2	4	4	4	2	-	7	7
ค่าเฉลี่ย		13.43	196.85	47.50	120.00	175.00	32.50	56.25	367.50	26.25	51.47	-	207.14	166.72

ตารางที่ 3.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิตยอดต่อ 2 ต่อไร่ของเกษตรกรในเขตอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 5-50 ไร่ ฤดูการผลิตปี 2525-26

หน่วย: บาท

เกษตรกร (รายชื่อ)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	พื้นที่ ผลิต ต่อ ไร่	ค่า จ้าง และ ค่า เช่า ที่ดิน	ค่า จ้าง แรงงาน ประจำ	ค่า ค่า ค่า ค่า	ค่า ค่า ค่า ค่า	ค่า ค่า ค่า ค่า	ค่า ค่า ค่า ค่า	ค่า ค่า ค่า			ค่า ค่า ค่า ค่า	ค่า ค่า ค่า ค่า	ค่า ค่า ค่า ค่า	ค่า ค่า ค่า ค่า	
									ค่า ค่า ค่า ค่า	ค่า ค่า ค่า ค่า	ค่า ค่า ค่า ค่า					
1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	10	10	150.00	25.00	105.00	200.00	25	6.00	165.00	20.00	20.00	200.00	-	-	11.02	-
3	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	15	10	180.00	50.00	105.00	35.00	75	6.00	450.00	35.00	168.00	200.00	-	-	116.98	-
5	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	18	18	350.00	25.00	116.67	-	-	-	-	-	-	150.00	-	-	38.89	-
7	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	30	30	350.00	50.00	140.00	70.00	50	6.9	345.00	20.00	51.27	200.00	-	-	131.66	-
11	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	37	20	165.00	-	-	-	50	6.30	315.00	35.00	-	300.00	-	-	32.35	-
รวม		88	1,195.00	210.00	245.00	491.67	200	23.30	1,275.00	110	239.27	225.00	-	-	430.90	-
จำนวนเกษตรกร		5	5	5	2	4	1	4	4	4	3	2	-	-	5	5
ค่าเฉลี่ย		17.60	239.00	42.00	122.50	122.82	35.00	5.83	318.75	27.50	79.76	112.50	-	-	86.18	-

ตารางที่ 3.5 ต้นทุนการผลิตอ้อยต่อไร่ในเขตอำเภอบราทุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 5-50 ไร่ ฤดูกาลผลิตปี 2525-26

หน่วย: บาท

รายการ	อ้อยปลูก	อ้อยต่อ 1	อ้อยต่อ 2
ก. ต้นทุนทางตรง			
1. ค่าเตรียมดิน	505.00	-	-
2. ค่าพันธุ์อ้อย	428.33	-	-
3. ค่าสับ ขน และปลูกท่อนพันธุ์	225.47	-	-
รวม 1-3	1,158.80	-	-
4. ค่าบำรุงรักษาอ้อย			
4.1 ค่ายาคุม และยาฆ่าหญ้า	225.70	196.85	239.00
4.2 ค่าแรงงานฉีดยา	42.40	47.50	42.00
4.3 ค่าดายหญ้า	97.55	120.00	122.50
4.4 ค่ากลบโคน และหรวนหลังยกร่อง	161.13	175.00	122.92
4.5 ค่าซ่อมอ้อย	32.45	32.50	35.00
4.6 ค่าปุ๋ย	325.00	367.50	318.75
4.7 ค่าแรงงานใส่ปุ๋ย	26.88	26.25	27.50
รวมค่าบำรุงรักษาอ้อย	911.11	965.60	907.67
รวมต้นทุนทางตรง	2,069.91	965.60	907.67
ข. ต้นทุนทางอ้อม			
1. ค่าน้ำมัน	85.36	51.47	79.76
2. ค่าบริการคนงาน	125.00	150.00	112.50
3. ค่าแรงงานประจำ	-	-	-
4. ค่าเช่าที่ดิน	200.00	207.14	210.00
5. ค่าเสื่อมราคา	160.22	166.72	86.18
6. ค่าดอกเบี้ย*	262.19	122.31	114.97
7. ค่าจัดการ**	206.99	96.56	90.77
รวมต้นทุนทางอ้อม	1,039.76	794.20	694.18
ต้นทุนการผลิตอ้อย	3,109.67	1,759.80	1,601.85

หมายเหตุ ตัวเลขค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการผลิตเป็นตัวเลขที่ได้จากการเฉลี่ยข้อมูลของ
เกษตรกรตัวอย่างแบบธรรมคาตามตารางที่ 3.2, 3.3 และ 3.4

* ค่าดอกเบี้ย = ต้นทุนทางตรง x 19% x 8/12 เดือน

** ค่าจัดการ = ต้นทุนทางตรง x 10%

ตารางที่ 3.6 พื้นที่ผลิต และผลผลิตอ้อยของเกษตรกรในเขตอำเภอปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 5-50 ไร่ ฤดูกาลผลิตปี 2524-25 และ 2525-26

เกษตรกร (รายที่)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	การไว้ที่คืนปลูกอ้อยปี 2524-25						การไว้ที่คืนปลูกอ้อยปี 2525-26											
		อ้อยปลูก			อ้อยคอก 1			อ้อยคอก 2			อ้อยปลูก			อ้อยคอก 1			อ้อยคอก 2		
		พื้นที่ ผลิต (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)
1	5	3.00	17.00	51.00	-	-	-	-	-	-	2.00	15.00	30.00	3.00	15.00	45.00	-	-	-
2	10	-	-	-	17.00	102.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.00	7.00	70.00
3	14	14.00	8.00	112.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	15	-	-	-	15.00	180.00	-	-	-	-	5.00	12.00	60.00	-	-	-	10.00	9.00	90.00
5	17	-	-	-	-	-	-	17.00	5.00	85.00	17.00	5.80	98.60	-	-	-	-	-	-
6	18	-	-	-	18.00	180.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.00	10.00	180.00
7	19	14.00	10.00	140.00	-	-	-	-	-	-	5.00	10.00	50.00	14.00	6.00	84.00	-	-	-
8	20	10.00	9.00	90.00	10.00	60.00	-	-	-	-	10.00	8.00	80.00	10.00	5.00	50.00	-	-	-
9	23	23.00	5.50	126.50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23.00	8.00	184.00
10	30	-	-	-	30.00	150.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	30	13.00	7.00	91.00	17.00	119.00	-	-	-	-	17.00	5.00	85.00	13.00	5.00	65.00	-	-	-
12	37	17.00	8.23	140.00	20.00	160.00	-	-	-	-	-	-	-	17.00	6.50	110.50	20.00	7.00	140.00
รวม		94.00	64.73	750.50	127.00	951.00	17.00	5.00	85.00	56.00	55.80	403.60	94.00	52.50	636.50	88.00	36.00	630.00	
จำนวนอ้อย		7	7	7	7	7	1	1	1	6	6	6	7	7	7	7	5	5	5
ค่าเฉลี่ย		13.43	9.25	107.21	18.41	135.88	17.00	5.00	85.00	9.33	9.30	67.27	13.43	7.50	90.93	17.60	7.60	126.00	

* ข้อมูลที่น่าไปใช้ในการคำนวณต้นทุนการผลิตและการจำหน่ายอ้อย ปีการผลิต 2525-26

หมายเหตุ พื้นที่ผลิตอ้อยปลูก และอ้อยคอก 1 ในปีการผลิต 2524-25 จะกลายเป็นพื้นที่ผลิตอ้อยคอก 1 และอ้อยคอก 2 ในปีการผลิต 2525-26

อย่างไรก็ตามมีเกษตรกรบางรายที่ลดพื้นที่ปลูก หรือนำพื้นที่ส่วนนั้นไปปลูกพืชชนิดอื่น เช่นเกษตรกรรายที่ 2, 4, 8 เป็นต้น

ตารางที่ 3.7 ค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายอ้อยคั่วดินในเขตอำเภอมราภบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
กลุ่มที่มีพื้นที่ผลิต 5-50 ไร่ ฤดูกาลผลิตปี 2525-26

หน่วย: บาท

เกษตรกร (รายที่)	พื้นที่ผลิต (ไร่)	ค่าเก็บเกี่ยว	ค่าขนขึ้น รถบรรทุก	ค่าขนส่ง	ระยะทางเฉลี่ย จากไร่ถึงโรงงาน
		บาท/ตัน	บาท/ตัน	บาท/ตัน	กิโลเมตร
1.	5	35.00	25.00	70.00	15.00
2.	10	40.00	30.00	65.00	10.00
3.	14	40.00	25.00	60.00	7.00
4.	15	35.00	30.00	65.00	10.00
5.	17	35.00	30.00	60.00	5.00
6.	18	40.00	35.00	65.00	8.00
7.	19	35.00	25.00	70.00	12.00
8.	20	45.00	25.00	80.00	20.00
9.	23	50.00	30.00	70.00	15.00
10.	30	40.00	30.00	55.00	5.00
11.	30	35.00	25.00	70.00	12.00
12.	37	40.00	30.00	65.00	8.00
รวม		470.00	340.00	795.00	127.00
จำนวนข้อมูล		12	12	12	12
ค่าเฉลี่ย		39.17	28.33	66.25	10.58